

DELS SOLS I LES LLUNES

Tecla Martorell

Arola editors, Col·lecció Òpera Prima

279 pàgines

Dels sols i les llunes és una història novel·lada on s'explica de manera clara com era la vida en un entorn de poble i també de la ciutat després de la guerra civil, quan el què imperava eren les colors negres i grisos.

Ara que en aquests moments a la nostra societat hi ha un debat a l'entorn de la memòria històrica "Dels sols i les llunes" és un treball de memòria històrica "la guerra era el nostre any zero", diu la protagonista, ja que recordar és tornar a pensar amb el cor i això és el que fa la Remei al seu poble de Saperas, on hi té lloc gran part de la història, on els sentiments, les complicitats i les històries pertanyen a tots, on s'hi barreja la tranquil·litat i la rutina. Referint-se al poble comenta: "*quan s'acabava l'estiu començava un altre hivern*".

La novel·la presenta uns personatges vius i arrelats al territori, on tot el que viuen té transcendència pel que l'autora ens vol trametre. El perfil de **la protagonista, la Remei**, és el d'una noia espavilada, inquieta, observadora, que analitza, que dedueix i que viu plenament els moments i els fets que s'esdevenen en el cada dia de la vida del poble.

Dóna valor i importància a la figura **del mestre**, diu: "*sac de saviesa desaprofitat que ens apartava dels camins de la ignorància*", la seva història que no és altra que la de tants i tants mestres que s'havien forjat en l'època de la República i que són represaliats després obligant-los a mal viure i a una vida desafortunada, "*era un mestre malalt, d'aspecte pobre i trist*"

A la Tecla també li interessa fer-nos arribar escenaris que marquen el full de ruta de la història. Resalta d'una manera enginyosa i absolutament situada dins del context del poble, **la casa** com a eix central de la història, on les parets parlen i expliquen coses. L'espai on la protagonista ha crescut i s'hi ha fet gran. I, **les golfes** com a lloc segur i que ha estat refugi de secrets i espai de jocs.

Tarragona es fa palesa durant tota la novel·la, “*petita, trista i un pèl grisa*”. Hom l’observa com aquella ciutat que acabava de sortir d’un període d’ombres, on les relacions entre persones depenien de les influències i dels contactes establerts per necessitats o bé interessos.

Tota la novel·la deixa entreveure que el sentiment de l’**amistat** n’esdevé un eix important en el desenvolupament de les relacions que s’hi tramen, “ *veig l’amiga sàvia de sempre, capaç d’haver estimat amb força*” ja que davant de tanta frustració la generositat d’una amiga dóna coratge a continuar vivint i així anar superant les dificultats de la vida.

Dels sols i les llunes és una novel·la arrelada al seu temps i en un moment històric concret i que fa referència directa a com era i com es vivia tant al medi rural com urbà la postguerra. Al llarg de la història fa al·lusions a tot allò que es va perdre com a país i com a poble , els avenços que havien ajudat a tirar endavant una societat i dels quals se’n esperava un guany a nivell polític, cultural i social. Constata quant de dolor i de frustració va romandre en aquella societat i que va marcar per molts anys molt i moltes famílies. Les conseqüències d’aquella guerra fraticida eren a cada casa i la història ho fa palès a través dels personatges i de les vivències pròpies de cadascun d’ells. Explica la tristesa d’ànim de qui li va tocar viure aquell moment i alhora la força per continuar lluitant en el dia a dia en tots els camps.

I, tot plegat, escrit amb detall minuciós, amb llenguatge planer, amb construccions clares i entenedores arrelades a casa nostra.

ROSA MARIA CODINES I FARRÉ

Publicat al diari *El Punt* el 12 d’abril de 2010

<http://www.elpunt.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/156452-ldels-sols-i-les-llunesr.html>